

РЕШЕНИЕ

№ 5501

гр. София, 26.09.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 75 състав,
в публично заседание на 19.09.2022 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Геновева Йончева

при участието на секретаря Наталия Г Дринова, като разгледа дело номер **4794** по описа за **2022** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производство по чл. 145, ал. 1, вр. чл. 149, ал. 5 от Административнопроцесуалния кодекс (АПК).

Образувано е по жалба на Д. М. Г. от [населено място], [улица], ет. 1, ап. 1, с инкорпорирано в нея искане за обявяване на нищожност на Уведомително писмо с изх. № 01-6500/9253/19.01.2018 г. на заместник-изпълнителния директор на Държавен фонд „Земеделие“ за прекратяване на агроекологичен ангажимент по Мярка 214 „Агроекологични плащания“ от Програмата за развитие на селските райони (ПРСР) 2007 – 2013 г. за кампания 2016 г.

Оспорващият твърди, че актът е лишен от законово основание, като обосновава защитната си теза с доводи за нарушение на материалния закон и конкретно неправилно прилагане на разпоредба, която към датата на упражнената компетентност не е била действащо нормативно правило. Претендира нищожност на акта.

Ответникът - заместник-изпълнителният директор на Държавен фонд „Земеделие“, с придружаващото административната преписка писмо от 27.05.2022 г. и допълнително с молба от 16.09.2022 г. чрез юрк. Н., изразява становище за неоснователност на оспорването.

Софийска градска прокуратура, редовно уведомена за образуваното съдебно производство, не изпраща представител.

Административен съд – София-град, Трето отделение, 75-ти състав, след съвкупна преценка на събраните по делото доказателства, намира за установено следното от фактическа страна:

Д. М. Г. е земеделски производител с уникален регистрационен номер (УРН) 597641 в И. и за кампания 2016 г. на 15.06.2016 г. е подал Заявление за подпомагане с УИИ 22/290616/69726 по Схема за единно плащане на площ (СЕПП), Схема за преразпределително плащане (С.), Схема за плащане за селскостопански практики, които са благоприятни за климата и околната среда – зелени директни плащания (ЗДП), Агроекологични плащания (Мярка 214 от ПРСР 2007-2013), Агроекология и климат (Мярка 10).

На земеделския производител е изпратено писмо изх. № 01-6500/9253 (не се чете дата) (л. 144), в което се съдържа констатация, че при извършването на административни проверки за спазване на петгодишен агроекологичен ангажимент, е установено, че не е подадено Заявление за плащане по Мярка 214 „Агроекологични плащания“ с направление „Възстановяване и поддържане на затревени площи с висока природна стойност“ през кампания 2016 г. В тази насока са цитирани относими разпоредби от Наредба № 11 от 06.04.2009 г. за условията и реда за прилагане на мярка 214 „Агроекологични плащания“ от ПРСР за периода 2007-2013 г. Земеделският стопанин е уведомен, че вследствие на влезлите в сила изменения на Закона за собствеността и ползването на земеделските земи и едностранно прекратените договори за наем за земи от държавния и общински поземлен фонд на земеделските стопани с многогодишни ангажименти, свързани с дейности на постоянно затревени площи и в съответствие с чл. 59 от Наредба № 11/06.04.2009 г., следва да представи доказателства за прекратяване на договор за О. и ДПФ, издаден от съответната компетентна институция, в срок от 15 работни дни от получаване на писмото, като в противен случай ДФЗ има право да прекрати агроекологичния ангажимент.

В отговор е изпратено писмо вх. № 01-6500/9253/25.11.2016 г. (л. 141), към което е приложено уведомление от [община] до жалбоподателя, с което общината, позовавайки се на разпоредбата на § 15 ПЗР ЗСПЗЗ, е информирала Д. М. Г., че поради неизпълнение на изискванията на цитираната разпоредба същият не фигурира в официално публикувания регистър на БАБХ с регистриран животновъден обект и пасищни животни. Видно от текста на изпратеното до ДФЗ писмо въпросното уведомление от общината е възприето от страната като „документ за прекратяване на договорите, поради промяна в закона ЗСПЗЗ (ДВ., бр. 61/11.08.2015 г.)“.

От страна на ДФЗ са предприети действия по изясняване на фактите и обстоятелствата от значение за случая, като са изискани и представени документи от [община], подробно описани в обжалвания акт. Въз основа на тях органът е счел, че стопанството на жалбоподателя не е отговаряло на измененията в изискванията на § 15 ПЗР на ЗСПЗЗ, съгласно която разпоредба ползвателите сключили договори за наем или аренда на пасища, мери и ливади от държавния и общинския поземлен фонд преди 24 февруари 2015 г. са длъжни в срок до 1 февруари 2016 г. да приведат договорите в съответствие с изискванията на чл. 37и, ал. 1 и 4 ЗСПЗЗ. Констатирал е, че договорите на Г. с [община] са прекратени не на това основание, а поради неплащане на наемната цена. Така, позовавайки се на чл. 63, т. 1, вр. чл. 77, т. 4, буква „в“ от Регламент (ЕС) № 1306 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 година относно финансирането, на основание чл. 18, ал. 3, т. 4 и чл. 67, ал. 1 от Наредба № 11 от 06.04.2009 г., е издаден претендиращият за нищожен в настоящото производство акт на зам.-изпълнителния директор на ДФЗ, с което на жалбоподателя е отказана финансова помощ и е прекратен агроекологичния му ангажимент по направление „Възстановяване и поддържане на затревени площи с висока природна

стойност“.

Търсената понастоящем съдебна защита е заявена по реда на чл. 149, ал. 5 АПК, след като с влязло в сила определение № 1630 от 25.02.2019 г. по административно дело № 7188/2018 г. Административен съд – София-град, Трето отделение, 13 състав, е оставил без разглеждане жалбата на Д. М. Г. срещу същия индивидуален административен акт на основание чл. 159, т. 5 АПК – поради просрочие на оспорването.

Доколкото административните актове могат да се оспорят с искане за обявяване на нищожността им без ограничение във времето, съдът намира, че е надлежно сезиран и следва да се произнесе по същество във връзка с твърдяната нищожност на атакувания акт с изх. № 01-6500/9253/19.01.2018 г. В тази насока следва да се посочи следното:

Нищожността е форма на незаконосъобразност на административния акт, която зависи от степента на допуснатия при издаването му порок. АПК не съдържа изрично формулирани основания за нищожност на административните актове, но теорията и съдебната практика са възприели критерия, че такива са петте основания за незаконосъобразност по чл. 146 АПК, но тогава, когато нарушенията им са особено съществени - т. е. порокът трябва да е толкова тежък, че да прави невъзможно и недопустимо оставането на административния акт в правната действителност. Нищожен е само този акт, който е засегнат от толкова съществен порок, че актът изначално, от момента на издаването му не поражда правните последици, към които е насочен. За да не създава правна привидност, че съществува, при констатиране на основание за нищожност, съдът следва да го отстрани от правния мир чрез прогласяване на неговата нищожност. Съобразно това и с оглед на всеки един от възможните пороци на административните актове, теорията е изградила следните критерии кога един порок води до нищожност и кога същият води до унищожаемост:

1) Всяка некомпетентност винаги е основание за нищожност на акта.

Оспореният акт за прекратяване на агроекологичен ангажимент обаче е издаден от компетентен орган. Съгласно чл. 20а ал. 1 и ал. 2, т. 2 от Закона за подпомагане на земеделските производители (ЗПЗП) изпълнителният директор на ДФ "Земеделие" е изпълнителен директор на Разплащателната агенция и представлява същата. Съгласно § 1, т. 13 от ДР на ЗПЗП Разплащателната агенция е специализирана акредитирана структура за приемане на заявления, проверка на условията и извършване на плащания от Европейските земеделски фондове по правилата на законодателството на Европейския съюз. Разпоредбата на чл. 20а ал. 4 ЗПЗП, в приложимата редакция (ДВ, бр. 12 от 2015 г., доп., бр. 2 от 2018 г.) предвижда възможност изпълнителният директор да делегира със заповед правомощията си, произтичащи от правото на Европейския съюз или от националното законодателство, включително за вземане на решения, произнасяне по подадени заявления за подпомагане и формуляри за кандидатстване и/или сключване на договори за финансово подпомагане, административни договори по Закона за управление на средствата от Европейските структурни и инвестиционни фондове и по подадени заявки и искания за плащане, на заместник-изпълнителните директори и на директорите на областните дирекции на фонда съобразно териториалната им компетентност.

В случая, видно от представената по делото Заповед № 03-РД/715/27.06.2017 г. (л. 108), т. 7 от нея, на заместник изпълнителния директор на ДФ "Земеделие" – П. Д. С. (заемаща длъжността по силата на решение по т. 6.2 от Протокол № 114 от 15.06.2017 г. на Управителния съвет на Фонда, л. 104-105), са делегирани правомощия да издава

и подписва актове за прекратяване на агроекологичния ангажимент по Мярка 214 „Агроекологични плащания“. Заповедта е издадена от изпълнителния директор на ДФЗ на основание чл. 20, т. 2 и т. 3 и чл. 20а, ал. 1, 2 и 4 ЗПЗП, чл. 10, т. 1, 2, 7 и 13, чл. 11, ал. 2 от Устройствения правилник на ДФЗ и горепосоченото решение на Управителния му съвет.

2) Порокът във формата е основание за нищожност, само когато е толкова сериозен, че практически се приравнява на липса на форма и оттам - на липса на волеизявление. Формата е начин за външно изразяване на волеизявлението и за да бъде налице необходимо и да е предписана от закона. Волеизявлението може да бъде изразено писмено, устно или чрез конклюдентни действия. Формата е самостоятелно основание за валидно действие на административния акт и неспазването ѝ води до недействителност на акта, чиято проявна форма (нищожност или унищожаемост) се определя от степента на порока.

В случая проверяваният акт е обективизиран в писмен вид с посочване на фактически и правни основания за издаването му. Административният орган е изложил точно, ясно и обективно установените факти и обстоятелства и е обосновал в достатъчна степен направените от него изводи, позволяващи еднозначно да се изведе волята му за издаване на акт с посоченото съдържание.

3) Съществените нарушения на административнопроизводствените правила са основания за нищожност също само, ако са толкова сериозни, че нарушението е довело до липса на волеизявление. Според правната теория нарушението на административнопроизводствените правила е съществено, когато е повлияло или е могло да повлияе върху съдържанието на акта; когато, ако не беше допуснато, би могло да се стигне и до друго решение на поставения пред административния орган въпрос ("Административно право", издание 2009 г., проф. К. Л.).

В случая не се констатира, а и не се твърдят, съществени нарушения на административнопроизводствените правила, които да са от такова естество и интензитет, че да рефлектират на валидността на упражненото властническо правомощие.

4) Нарушенията на материалния закон касаят правилността на административния акт, а не неговата валидност, поради което нищожен би бил на посоченото основание само този акт, който изцяло е лишен от законова опора - т. е. не е издаден на основание нито една правна норма и същевременно засяга по отрицателен начин своя адресат. Само пълната липса на условията или предпоставките, предвидени в приложимата материалноправна норма и липсата на каквото и да е основание и изобщо на възможност за който и да е орган да издаде акт с това съдържание би довело до нищожност на посоченото основание. Т. е. нищожност на административния акт при наличие на материална незаконосъобразност е налице, когато напълно липсват материалноправните предпоставки, визирани в хипотезата на приложимата материалноправна норма; когато актът е лишен изцяло от законово основание; когато акт със същото съдържание не може да бъде издаден въз основа на никакъв закон, от нито един орган. Иначе казано - административния акт е нищожен поради противоречие с материалния закон тогава, когато разпоредените правни последици са противоположни или съществено различаващи се от предвидените в правната норма така, че се явяват нетърпими от гледна точка на правния ред. Само при описаните случаи порокът материална незаконосъобразност води до нищожност на административния акт, а във всички останали до неговата унищожаемост.

В конкретния случай не може да се приеме, че актът е лишен от всякакво законово основание или че не може да бъде издаден въз основа на никакъв закон, нито че правните последици от него са нетърпими от правовия ред, за да се направи извод за неговата нищожност. Наведените от оспорващия доводи във връзка с темпоралното действие на чл. 8, ал. 2 от Наредба № 7/2015 г. от 24.02.2015 г. за прилагане на мярка 10 "Агроекология и климат" от Програмата за развитие на селските райони за периода 2014 – 2020 г. не са такива за нищожност, а евентуално представляват основание за отмяна на акта като унищожаем. За настоящия съд обаче тази възможност за отмяна е недопустима поради установеното с предходен съдебен акт просрочие на жалбата срещу Уведомително писмо с изх. № 01-6500/9253/19.01.2018 г. Наред с това и само за пълнота, следва да се посочи, че видно от съдържанието на атакуваното уведомително писмо, упражнената от органа властническа компетентност не се основава на визираната в жалбата разпоредба от Наредба № 7/2015 г., която касае условията и редът за прилагане на насочената към опазването на околната среда и климата мярка 10 "Агроекология и климат" от ПРСР 2014 – 2020 г. Проверяваното уведомително писмо е във връзка с подадено заявление по мярка 214 „Агроекологични плащания“ от ПРСР 2007 – 2013 г. с направление „Възстановяване и поддържане на затревени площи с висока природна стойност“ през кампания 2016 г.

5) Превратното упражняване на власт също е порок, водещ само до незаконосъобразност като правило и само, ако преследваната цел не може да се постигне с никакъв акт, посоченият порок води до нищожност. Подобно несъответствие обаче в случая не се констатира.

Предвид изложеното и доколкото не са налице пороците, дискредитирщи валидността на проверявания индивидуален административен акт, съдът приема, че не е налице твърдяната нищожност на процесното уведомително писмо и искането за обявяването му за нищожно е неоснователно и следва да се отхвърли.

С оглед изхода на спора и разпоредбата на чл. 143, ал. 3 АПК, своевременно заявеното от процесуалния представител на ответника искане за присъждане на юрисконсултско възнаграждение е основателно за размера от 100 лв., определен по реда на чл. 37 от Закона за правната помощ, вр. чл. 24 от Наредбата за заплащането на правната помощ.

Водим от горното и на основание чл. 172, ал. 2, предл. последно АПК Административен съд – София-град, Трето отделение, 75-ти състав

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ искането на Д. М. Г. за обявяване на нищожност на Уведомително писмо с изх. № 01-6500/9253/19.01.2018 г. на заместник-изпълнителния директор на Държавен фонд „Земеделие“ за прекратяване на агроекологичен ангажимент по Мярка 214 „Агроекологични плащания“ от Програмата за развитие на селските райони 2007 – 2013 г. за кампания 2016 г.

ОСЪЖДА Д. М. Г. с постоянен адрес в [населено място], [улица], ет. 1, ап. 1, да заплати на Държавен фонд „Земеделие“, сума в размер на 100 (сто) лева разноси по делото.

Решението може да бъде обжалвано с касационна жалба пред Върховния административен съд на Република България в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

Препис от решението да се изпрати на страните по реда на чл. 137 АПК.

СЪДИЯ: